

Terra Sigillata

Terra Sigillata

L'aparició d'aquesta ceràmica vermella, polida i brillant, utilitzada arreu de l'Imperi Romà pot remuntar-se a meitat segle I a.C., quan els ceramistes romans de la Península Itàlica inicien un procés de transformació en la tecnologia de producció ceràmica, que dona lloc a la creació d'una nova vaixel·la fina, la terra sigillata, que vindria a ser terra segellada (terra: del color de la terra, sigillata: de sigillum, que significa segell).

A partir del govern d'August, l'èxit d'aquesta ceràmica afavorí la seva expansió dins i fora de la Península Itàlica, cosa que va fer que s'obrissin sucursals tant en aquesta àrea com a la Gàl·lia. En general, la cronologia de la sigillata itàlica abraça el període que va des de meitat segle I a.C fins a finals del govern d'August (als voltants de l'any 15 d.C.). Durant el govern de Tiberi (15-38 d.C.) els tallers del sud de la Gàl·lia inicien la producció massiva d'alta qualitat de la sigillata gàl·lica copiant els models itàlics i fabricant noves formes. Aquesta nova producció reemplaça la sigillata itàlica en els mercats, especialment en la Mediterrània occidental. Així, des dels principals centres del sud de la Gàl·lia, la producció de sigillata gàl·lica s'estén gradualment de tal manera, que a l'àrea de la Gàl·lia i fins el sud de Britànnia es van establir no menys de cinquanta tallers. A finals del segle I d.C, els centres del sud entren en decadència i la producció es desplaça principalment cap al centre i est de la Gàl·lia, perdurant fins el segle III d.C.

A la Península Ibèrica, els principals centres productors coneguts fins el moment es troben a l'interior, a zones a penes influenciades per la sigillata itàlica i gàl·lica, de distribució bàsicament marítima. Fins el moment, l'evidència arqueològica sobre la producció de sigillata hispànica ha permès la documentació del complex de Tricio (cap al nord)- amb més de 15 tallers diferents- i Andújar (al sud), com a principals centres coneguts. Hi ha, però, sis tallers més localitzats al sud de la Península Ibèrica i cinc a Catalunya. La producció de sigillata hispànica presenta una àmplia tipologia, amb paral·lels en els models itàlics i gals, però també amb models propis. La cronologia abraça, en general, des del segle I al V d.C.

En el marc del projecte CERAMED, s'ha dut a terme un ampli estudi sobre la sigillata hispànica de diversos centres productors. La nostra atenció es va centrar en la identificació de matèries primeres i els processos tecnològics antics, per bé d'obtenir un millor coneixement de la terra sigillata que permetés la seva correcta reproducció.

